

IZVEŠTAJ SA SKUPA „UJEDINJENI U RAZLIČITOSTI“

Ujedinjeni u različitosti je tribina održana prvog dana zime 21.12.2020. U pandemijskim uvjetima putem aplikacije Zoom. Radi se o događaju u okviru projekta PEROM Srbije i Hrvatske čiji je cilj povezivanje studenata Fakulteta političkih nauka u Beogradu i studenata Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu. Prošle godine PEROM je bio projekt putem kojeg se organizirala nastava, smještaj i radionice na FPN-u i par mjeseci kasnije na FPZG-u. Glavna je ideja bila razbiti iluzije o „velikim“ političkim nesuglasicama i animozitetima između studenata Srbije i Hrvatske.

Upravo na tu temu bio je organiziran događaj „Ujedinjeni u različitosti“ koji je ugostio četvoro govornika s bogatim iskustvom u radu s mladima na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini. Govorili su o njihovim dobrim i lošim iskustvima, koje teme se najviše spominju i kako „dišu“ mladi iz različitih država. Iz samog naslova već se dalo naslutiti da su problemi mladih u nekoj mjeri isti i da je razgovor, suradnja i povezivanje mladih jedan od alata koje treba iskoristiti kako bi zajedno došli do istog cilja, a to je suživot u miru i suradnji, te su studenti politologije možda i najbolji putokaz za budućnost u pozitivnom svjetlu te ideje.

Ovogodišnju konferenciju organizirali su studentice FPN-a i voditeljice PEROM-a Irena Zagrađanin i Miljana Jovanović, te članovi Diplomatskog kluba FPZG-a, Karlo Kučan, Damjan Stanić i Marija Roguljić, u suradnji s Fondacijom dr Zoran Đindić. Predstavnici svih triju organizacija započeli su uvodne govore tako da je svatko dao svoje viđenje pojma solidarnosti i važnosti ove suradnje, kao i samog projekta. Ostatak su prepustili Miljani kao moderatorici i govornicima Ilmi Kitivojević, Anji Jokić, Ivanu Dominiku Dragoviću i Amaliji Curman.

Govornici su istaknuli specifična poimanja solidarnosti, koji su bili i daljnji „lajtmotivi“ za raspravu, a to su da je „Solidarnost biti čovjek“, „... da je solidarnost suošćeće i biti u radosti“, te da ona „... proizlazi iz altruizma, istih ciljeva, osjećaja pripadnosti i zajedništva u različitosti“. Kao svoja prva iskustva regionalne suradnje Amalija je istaknula Regionalnu školu političke filozofije Zoran Đindić kao spoj razvijanja poten-

cijala njenih interesa u političkoj filozofiji i iskustva upoznavanja drugih studenata iz Bosne i Hercegovine i Srbije. Upravo takav pristup razvijanja vlastitih potencijala bilo u političkoj filozofiji, informatici, sportu, umjetnosti i umrežavanju s drugim studentima iz različitih krajeva daje pozitivan dojam u stvaranju vlastitog iskustva.

Upravo na tu temu se nadovezala i Anja kada je pričala da mladi nemaju sociološke, ekonomске ili političke prepreke i da se oni najlakše povežu s drugim mladima. Na temelju njenog iskustva najveća prepreka na koju je ona naišla jest sam jezik suradnje, sasvim specifično u terminologiji predstavljanja mlađih s područja Kosova i Metohije, gdje se traži neka neutralna instanca kako bi očuvali suradnju te se odmaknuli iz sfere dominacije politike. Mladima je i s jedne i s druge strane granice nametnut politički diskurs koji je nesumjerljiv na nekoj konferenciji suradnje i kohezije.

Ilma je odrasla u multikulturalnoj sredini i na temelju njenog iskustva razlike među kulturama su minimalne, ali se naglašavaju upravo radi održavanja specifičnosti i prihvaćanja onog drugog. Upravo na tragu i naziva same konferencije ona ističe da iz njenog iskustva razlike koje postoje (sociološke, kulturne, vjerske), koliko god bile zanemarive, potiču predmet kurioziteta i one nas povezuju ukoliko nisu isključive. Razlike su te koje nas ujedinjuju, a ne sličnosti.

Ivan je istaknuo da treba postojati dobra umreženost mlađih u Srbiji i Hrvatskoj u svim (ekonomskim, političkim, kulturnim i ideoškim) poljima radi jednog zdravog i dugoročnog razvoja društva, za iduće generacije koje ostavljamo. Na tragu Orwellovog citata „Onaj tko kontrolira sadašnjost kontrolira prošlost, a tko kontrolira prošlost kontrolira budućnost“ može se reći da je Ivan najviše naglasio upravo uključenost mlađih kao najbitniju stavku za razvoj društva u cjelini. Uključenost mlađih u donošenje odluka, stvaranje mreža mlađih na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini, te institucionaliziranje rada mlađih su rješenja za bolju povezanost i suradnju.

Najveće prepreke suradnji su, pak, finansijske, motivacijske, ali i političke prirode. Nedostatak sredstava za mlađe je veliki problem razvijanju potencijala mlađih u vlastitoj državi, a kamoli na regionalnoj i međunarodnoj suradnji. Tome u prilog ide i podatak, kojeg je Anja navela, da se samo 0.09% proračuna izdvaja za mlađe. Također su se složili kako je teško motivirati mlađe na participaciju u projektima. Mlađi se, s jedne strane, zatvaraju u sebe, što se vidi u njihovom nepovjerenju prema političarima i institucijama, te se stvara okruženje apatičnosti kod mlađih. Osim toga, podrška nedostaje u smislu postojanja političke volje vlasti da se nešto promijeni i da se ostvari suradnja. Anja je spomenula da „mladi nose teret prošlosti“ i u tome je srž problema koje su govornici naveli.

Zaključno, može se reći da je lijepo vidjeti održavanje projekta i u uvjetima nemogućnosti putovanja i zdravstvene krize, te postojanje interesa za nastavak suradnje dvaju fakulteta. Upravo projekti kao ovi potrebni su radi otvaranja prema novim akademskim i socijalnim suradnjama. Kako je rekao jedan moj prijatelj, „svaki dolazak Hrvata u Srbiju ili Srba u Hrvatsku nije samo turistički dolazak, već i politički”. Upravo suradnjom i povezivanjem mladih studenata gradi se jedan novi politički diskurs koji zamjenjuje stare narative prošlosti i gradi budućnost.

Viktor Meczner